

Queens and Queenship in Premodern Hungary: Research Problems and State of the Art in 2023

Ágnes Máté¹

(Library of the Hungarian Academy of Sciences)

Date of receipt: 22/06/2023

Date of acceptance: 19/01/2025

7. Cited Bibliography

Angold, Michael (2011) *The Latin Empire of Constantinople, 1204-1261: Marriage Strategies, in Identities and Allegiances in the Eastern Mediterranean after 1204*. Farnham, Ashgate Publishing Limited, pp. 47–68.

Bak, János M. (1997) 'Queens as Scapegoats in Medieval Hungary', in A. J. Duggan (ed.) *Queens and Queenship in Medieval Europe: Proceedings of a Conference Held at King College London, April 1995*. Boydell Press, Woodbridge, Suffolk-Rochester, pp. 223-243.

Bak, János M. - Pálffy, Géza (2020) *Crown and Coronation in Hungary 1000–1916 A.D.* Budapest, Institute of History, Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences, Hungarian National Museum.

Baldissin Molli, Giovanna - Benucci, Franco - Dolso, Maria Teresa - Máté, Ágnes (2022) *Luigi il Grande Rex Hungariae. Guerre, arti e mobilità tra Padova, Buda e l'Europa al tempo dei Carraresi*. Roma, Viella.

Bárány, Attila Pál (2013) 'Medieval Queens and Queenship: the Present Status of Research in Income and Power', *Annual of Medieval Studies at CEU*, 19, pp. 149-199.

¹ This paper was supported by the János Bolyai Research Scholarship of the Hungarian Academy of Sciences.

- (2014) 'Queen Maria, the Cult of Louis II and Hungary in the Low Countries', in Bozzay, Réka (szerk.) *Történetek a mélyföldről: Magyarország és Németalföld kapcsolata a kora újkorban*. Debrecen, Debreceni Egyetem Néderlandisztika Tanszék, pp. 362-397.
- (2016) 'Jolánta királyné és a Courtenay-família [Queen Yolande, and the Courtenay dynasty]', in Bárány, Attila Pál - Benkő, Elek - Kárpáti, Zoltán (szerk.) *Pilisi Gótika – II. András francia kapcsolatai: Kiállítási katalógus*. Szentendre, Ferenczy Múzeum, pp. 63-70.
- (2019) 'Diplomatic Relations between Hungary and Byzantium in the Eleventh-Twelfth Centuries', in Sággy, Marianne - Robert, G. Ousterhout (eds.) *Piroska and the Pantokrator: Dynastic Memory, Healing and Salvation in Komnenian Constantinople*. Budapest, CEU Press, pp. 63-96.
- Banfi, Florio (2005) *Ricordi ungheresi in Italia*, Edizione aggiornata e ampliata a cura di Péter Sárközy. Roma-Szeged.
- Berzeviczy, Albert (1931) *Beatrice d'Aragona*, trad. di Rodolfo Mosca. Milano, Corbaccio.
- Bolonyai, Gábor (2020) 'Antonio Bonfini: Beszélgetés a szüzességről és a házaselet tisztaságáról / Symposion de virginitate et pudicitia coniugali', in Zsupán, Edina (szerk.) "Az ország díszére." *A Corvina könyvtár budai műhelye: Kiállítási katalógus*. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, pp. 345-349.
- Carafa, Diomede (2006) *De institutione vivendi. Tanítás az életvezetés szabályairól. Emlékeztető Magyarország felséges királynéjának*, ford. Lázár István Dávid, Vigh Éva, szerk. Ekler Péter, Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, 2006.
- Cremonini, Patrizia (2019) 'II. András és Beatrice D'Este házasságkötése (Székesfehérvár, 1234. május 14.) [The nuptials of King Andrew II with Beatrix D'Este (Székesfehérvár, May 14, 1234)]', *Királynék a középkori Magyarországon és Európában*, (see below), pp. 187-198.
- Csákó, Judit (2018) 'Kegyes királyné vagy "rosszakarát mérgével teli vipera"? Megjegyzések Bajorországi Gizella krónikásirodalom-béli portréjához [A pious

queen or a “viper full of malevolent venom”? Notes on the figure of Queen Gisela of Bavaria in Hungarian chronicles], *Századok*, 152 (3), pp. 543-590.

Csukovits, Enikő (a cura di) (2013) *L'Ungheria angioina*. Roma, Viella (Bibliotheca Academiae Hungariae-Roma, Studia, 3.)

de Cevins, Marie-Madeleine - Csukovits, Enikő; Marin, Olivier - Nejedlý, Martin - Wiszewski, Przemysław (éd.) (2021) *Démystifier l'Europe centrale: Bohême, Hongrie et Pologne du VIIe au XVIe siècle*. Paris, Passés composés.

Diószegi Szabó, Pál (2022) 'Hungarian-Byzantine Relations in the Árpád era', in Horváth, Ciprián et al. (eds.) *Kings and Saints: The Age of the Árpáds*. Budapest-Székesfehérvár, Magyarságkutató Intézet-Szent István Király Múzeum, pp. 89-114.

Duczmal, Małgorzata (2000) *Izabela Jagiellonka królowa Węgier*. Warszawa, Oficyna Wydawnicza Rytm.

Dvořáková, Daniela (2017) Barbara von Cilli: die schwarze Königin, 1392-1451: die Lebensgeschichte einer ungarischen, römisch-deutschen und böhmischen Königin, übers. Pavel Červíček, Bratislava, Frankfurt-am-Main, Veda, PL Academic Research.

Earenfight, Teresa (2013) *Queenship in Medieval Europe*. New York, Palgrave Macmillan.

Falvay, Dávid (2012) *Magyar dinasztikus szentek olasz kódexekben: Santi dinastici ungheresi in codici italiani*. Budapest, ELTE BTK Olasz Nyelv és Irodalom Tanszék.

— (2019) 'Una fonte per la ricostruzione della biblioteca di Maria d'Ungheria, regina di Napoli', in Bassetti, Massimiliano - Solvi, Daniele (a cura di) *Biblioteche medievali d'Italia*. Firenze, Sismel Edizioni del Galluzzo, pp. 63-72.

— (2022) *Vernacular Hagiography and Meditation Literature in Late Medieval Italy: Essays*. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó.

Farbaky, Péter - Spekner, Enikő - Szende, Katalin - Végh, András (eds.) (2008) *Matthias Corvinus, the King: Tradition and Renewal in the Hungarian Royal Court, 1458-1490: Exhibition Catalogue*, Budapest History Museum, 19 March 2008 - 30 June 2008. Budapest, Budapest History Museum.

- Farbaky, Péter - Waldman, Louis A. (eds.) (2011) *Italy and Hungary. Humanism and Art in the Early Renaissance: Acts of an International Conference, Florence, Villa I Tatti, June 6-8, 2007*. Firenze, Cambridge, Harvard University Press, Villa I Tatti.
- Farbaky, Péter - Pócs, Dániel - Scudieri, Magnolia - Brunori, Lia - Spekner, Enikő - Végh, András (a cura di) (2013) *Mattia Corvino e Firenze: Arte e umanesimo alla corte del re di Ungheria*. Firenze, Giunti.
- Farbaky, Péter (2013) 'The Sterile Queen and the Illegitimate Son: Beatrice of Aragon and John Corvinus's rivalry at Matthias Corvinus's Court', in Helena, Dáňová - Klára, Meziohoráková - Dalibor, Prix (ed.) *Artem ad vitam. Kniha k poctě Ivo Hlobila*. Praha, Artefactum, pp. 419-428.
- Gorter-van-Royen, Laetitia - Hoyois, Jean-Paul (publié par) (2009, 2018) *Correspondance de Marie de Hongrie avec Charles Quint et Nicolas Granvelle*, vols. I-II., avec la collaboration de Heide Stratenwerth. Turnhout, Brepols.
- Györkös, Attila (2016) *Reneszánsz utazás, Anna királyné 1502-es fogadtatásának ünnepségei Észak-Itáliában és Magyarországon* [A Renaissance journey, The celebrations of the arrival of Queen Anne Candale-Foix to Northern Italy and to Hungary in 1502]. Máriabesnyő, Attraktor.
- (2017) 'Le mariage d'Anne de Foix et la diplomatie franco-hongroise au début du XVI^e siècle', in Györkös, Attila - Kiss, Gergely (szerk.) *"M'en anei en Ongria": Relations franco-hongroises au Moyen Âge II*. Debrecen, Debreceni Egyetem, MTA, pp. 127-140.
- Horváth, Richárd (2019) 'A "mérges" Beatrix. Egy oklevél-formuláról, s általa a királyné hatalmi helyzetéről a Mátyás-korban [The "angry" Beatrix. On a formule used in patent letters, as a general reflection to the queenly power in practice]', in *Királynék a középkori Magyarországon és Európában* (see below), pp. 133-171.
- Klaniczay, Gábor (2019) *Santità, miracoli, osservanze. L'Ungheria nel contesto europeo*. Spoleto, Fondazione Centro italiano di studi sull'alto Medioevo.
- Kolsky, Stephen (2005) *The Ghost of Boccaccio, Writings on Famous Women in Renaissance Italy*. Brepols.
- Kosior, Katarzyna (2019) *Becoming a Queen in Early Modern Europe. East and West*.

Palgrave Macmillan.

Kristóf, Ilona (2022) 'Beatrice d'Aragona nel ruolo "materno" e politico', *Verbum: Analecta Neolatina*, 23 (2), pp. 375-389.

Lucherini, Vinni (2022) 'La perdita biblioteca di Ludovico il Grande d'Ungheria', in Baldissin Molli *et al.* (a cura di) *Luigi il Grande Rex Hungariae* (see above), pp. 333-363.

Majorossy, Judit (szerk.) (2014) *Egy történelmi gyilkosság margójára: Merániai Gertrúd emlékezete, 1213-2013: tanulmánykötet* [Notes on an assassination of historical importance: the memory of Queen Beatrix Meran-Ansbach, 1203-2013: essays]. Szentendre, Ferenczy Múzeum.

Martí, Tibor (2022) 'La dote di Beatrice d'Aragona. Nuove fonti per la storia delle relazioni di Mattia Corvino con Napoli (1474-1476)', *Verbum: Analecta Neolatina*, 23 (2), pp. 349-374.

Máté, Ágnes (2017) 'Szent Istvántól Báthory Istvánig: Grizelda története saluzzói, lengyel és magyar mellékalakokkal [From King Saint Stephen I to Stephen Báthory, King of Poland: the story of Griseldis a with Saluzzian, Polish, and Hungarian Cast]', *Irodalomtörténeti Közlemények*, 121 (1), pp. 3-22.

— (2020) 'A Literary Image of Renaissance Queenship: the Marriage of Isabella Jagiellon', in *Isabella Jagiellon, Queen of Hungary (1539-1559). Studies* (see below), pp. 43-59.

— (2021a) *Griselda, Ghismonda, Lucretia. La fortuna di tre storie d'amore nel Cinquecento ungherese*. Roma, Viella.

— (2021b) 'Griseldis Báthory, the Disobedient Bride or the Unsuccessful Taming of a Heretic Shrew', *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*, LXV, pp. 191-215.

Máté, Ágnes - Oborni, Teréz (eds.) (2020) *Isabella Jagiellon, Queen of Hungary (1539-1559). Studies*. Budapest, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont.

McDaniel, Gordon L. (1982-1983) *On Hungarian-Serbian Relations in the Thirteenth Century. John Angelos and Queen Jelena, Ungarn-Jahrbuch* 12 (1982-1983), pp. 43-50.

McNary Forsey, Alicia (2009) *Queen Isabella Sforza Szapolyai of Transylvania and Sultan Süleymán of the Ottoman Empire: A Case of Sixteenth-Century Muslim-*

- Christian Collaboration. Lewiston, USA-Queenstone, CAN-Lampeter, UK, The Edwin Mellen Press.
- Mikó, Árpád (2009) 'Ippolito I d'Este e Beatrice d'Aragona a Esztergom: Una residenza all'italiana in Ungheria', in Francesco, Ceccarelli - Marco, Folini (a cura di) *Delizie Estensi: architetture di villa nel Rinascimento italiano ed europeo*. Firenze, Leo S. Olschki, pp. 295-304.
- Molnár, Péter (2020) 'The Coronation of Isabella - March 2, 1539', in *Isabella Jagiellon, Queen of Hungary (1539-1559). Studies* (see above), pp. 23-42.
- Moravcsik, Gyula (1970) *Byzantium and the Magyars*. Hakkert, 1970.
- Mroziewicz, Karolina (2017) 'The King's Immature Body. Representations of Child Coronations in Poland, Hungary and Bohemia (1382-1530)', in Mroziewicz, Karolina - Sroczynski, Aleksander (eds.) *Premodern Ruleship and Contemporary Political Power. The King's Body Never Dies*. Amsterdam, Amsterdam University Press, pp. 139-167.
- Német, András (2022) 'A vatikáni epithalamium [The epithalamium in ms Vat. gr. 1851]', in *Árpádok országa* (see below), p. 488.
- Olahus, Nicolaus (2018) *Epistulae*, ed. introd. et commentariis instr. Emőke Rita Szilágyi, praef. et comm. in *Anglicum trasntulit Réka Futász*. Budapest, Reciti.
- (2022) *Epistulae: 1534-1553*, Edidit, introduxit et commentariis instruxit Emőke Rita Szilágyi, *Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum. Series Nova* 19/2. Budapest, Reciti.
- Pajorin, Klára (1994) 'La rinascita del simposio antico e la corte di Mattia Corvino', in Sante Graciotti, Cesare Vasoli (a cura di) *Italia e Ungheria all'epoca dell'Umanesimo corviniano*. Firenze, Olschki, pp. 179-228.
- Pajorin, Klára (2011) 'Il ruolo di Beatrice d'Aragona nel mecenatismo letterario di Mattia Corvino', in Luisa Secchi Tarugi (a cura di) *Mecenati, artisti e pubblico nel Rinascimento. Atti del XXI Convegno Internazionale (Pienza-Chianciano Terme 20-23 luglio 2009)*. Firenze, Franco Cesati Editore, pp. 479-490.

- Pallotti, Riccardo (2022) 'Le nozze di Alisia di Châtillon con Azzo VI d'Este (1204). Alle origini dei rapporti fra Estensi e Ungheria al tempo di papa Innocenzo III', *Verbum: Analecta Neolatina*, 23 (2), pp. 263-287.
- Pastrnak, Patrik (2022) 'Letentur et exultetur universa Panonia. An Unknown Gratulatory Oration for King Mathias' Betrothal to Beatrice of Aragon', *Verbum: Analecta Neolatina*, 23 (2), pp. 329-348.
- Péter, Katalin (2012) 'Az asszony neve. Arisztokrata névhasználat a 16-17. századi Magyarországon [The lady's name. Use of family names among the aristocracy in 16-17th-century Hungary]', *Történelmi Szemle*, LII (2), pp. 151-187.
- Prokopp, Mária - Horváth, Zoltán György (2014) *Nápoly középkori magyar emlékei /Ricordi ungheresi mediaevi a Napoli*. Budapest, Romanika Kiadó.
- Réthelyi, Orsolya - F. Romhányi, Beatrix - Spekner, Enikő - Végh, András (szerk.) (2005) *Habsburg Mária, Mohács özvegye, a királyné és udvara, 1521-1531 = Mary of Hungary: the Queen and her court, 1521-1531: Budapesti Történeti Múzeum, 2005. szeptember 30 - 2006. január 9.: Slovenská národná galéria, 2006. február 2 - április 30*. Budapest, Budapesti Történeti Múzeum.
- Réthelyi, Orsolya (2008) *King Matthias on the Marriage Market*, in Tanner, Marcus *The Raven King: Matthias Corvinus and the Fate of his Lost Library*. London, New Haven (CT), Yale University Press, pp. 247-250.
- Ritoók, Ágnes, Simonyi, Erika (szerk.) (2022) *Árpádok országa. Tanulmányok és katalógus* [The Kingdom of the Árpád dynasty. Essays and catalogue]. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum-Magyar Tudományos Akadémia.
- Ruiz-Doménec, José Enrique (2009) 'Királyi házasság történelmi kontextusban: az Árpád-ház és az Aragón-dinasztia szövetsége [A royal matrimony in historical context: the alliance between the House of Árpád and the Aragon dynasty]', in *Királylányok messzi földről* (see below), pp. 199-213.
- Sarobe, Roman - Tóth, Csaba (szerk.) (2009a) *Királylányok messzi földről: Magyarország és Katalónia a középkorban* [Princesses who came from far away: Hungary and Catalonia in the Middle Ages]. Budapest, Nemzeti Múzeum, 2009.

- (2009b) *Princeces de terres llunyanes: Catalunya i Hongaria a l'edat mitjana*. Barcelona-Budapest, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació-Oktatási és Kulturális Minisztérium.
- Schier, Xystus Paul (1776) *Reginae Hungariae primae stripis, authore R. P. Xysto Schier, Eremita Augustiniano, opus posthumum, ad illustrandam historiam patriam perquam accomodatum, cum vita ejusdem cl. authoris compendio data, et accurata notitia omnium operum ejus tam editorum quam manuscriptorum [a Patre Martino Rosnack O.S.A.]*. Viennae, Litterae Schulzianiis.
- Schreiner, Peter (2019) 'Anna von Frankreich (1180) oder Anna von Ungarn (1272)? Historische und prosopograpische Anmerkungen zum illustrierten Brautgedicht im Vaticanus gr. 1851', *Byzanz und Abendland*, 6, pp. 81-108.
- Sroka, Stanisław A. (2015) *Genealogia Andegenów węgierskich*. Kraków, Societas Vistulana.
- Szovák, Kornél - Zsoldos, Attila (szerk.) (2019) *Királynék a középkori Magyarországon és Európában* [Queens in the medieval Kingdom of Hungary and in Europe]. Székesfehérvár, Városi Levéltár és Kutatóintézet.
- Takács, Imre - Jékely, Zsombor - Papp, Szilárd - Poszler, Györgyi (Hrsg.) (2006) *Sigismundus rex et imperator: Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg, 1387-1437*. Mainz, Verlag Philipp von Zabern.
- Tóth, Norbert C. (2018) 'Mária királyné és udvara [Queen Mary of Anjou and her court]', in Zsoldos, Attila (szerk.) *Nagyvárad és Bihar az Anjou-korban*. Nagyvárad, Varadinum Kulturális Alapítvány, pp. 183-258.
- (2019) 'Regina Maria și curtea ei', in Zsoldos, Attila (ed.) *Oradea și Bihorul în vremea dinastiei de Anjou*. Oradea, Fundația Culturală Varadinum, pp. 209-290.
- Veress, Endre (1901) *Izabella királynő 1519-1559* [Queen Isabella Jagiellon 1519-1539]. Budapest, Magyar Történelmi Társulat, 1901.
- Wenzel, Gusztáv (1877) 'II. Ulászló magyar és cseh királyunk házasságának élete [The marriages of King Ladislaus II, king of Hungary and Bohemia]', *Századok*, 11, pp. 631-641, 727-757, 816-840.

- Zsoldos, Attila (2005) *Az Árpádok és asszonyaik. A királynéi intézmény az Árpádok korában* [see the next entry]. Budapest, [s.t.].
- (2019) *The Árpáds and Their Wives. Queenship in Early Medieval Hungary 1000-1301*, trad. di Tamás Pálosfalvi. Roma, Viella.
- (2020) *The Árpáds and Their People: An Introduction to the History of Hungary from cca. 900 to 1301*. Budapest, Hungarian Academy of Sciences, Research Centre for the Humanities, Institute of History.
- Zsupán, Edina (2018) *A Corvina könyvtár budai műhelye. Kiállítási Kalauz / The Corvina Library and the Buda Workshop. A Guide to the Exhibition*. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár.
- Zsupán, Edina (szerk.) (2020) *"Az ország díszére." A Corvina könyvtár budai műhelye: Kiállítási katalógus* ["For the beauty of the country" The Corvina Library and the Buda Workshop: catalogue of the exhibition]. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár.